

เรือนเครื่องผูก (Reaun Khreaung Phuek)

ตามศัพท์ทางวิชาการ เรือนเครื่องผูก หมายถึงเรือนที่สร้างด้วยวิธีการมัด ผูก ตรึงด้วยเส้นตอกหรือหวาย มักเป็นเรือนขนาดเล็ก และนิยมสร้างด้วยไม้ไผ่ ชาวล้านนาจึงเรียกเรือนแบบนี้ว่า "เรือนไม้ยั่ว " เพราะตัวเรือนสร้างจากไม้ไผ่ มุงหลังคาด้วยใบตองตึง และใช้วิธีการสร้างแบบดั้งเดิม ด้วยการบากเจาะ เข้าไม้ แล้วมัดยึด ส่วนประกอบของเรือนด้วยตอกเส้นที่ทำมาจากไม้ไผ่ อาจมีการใช้เสาเรือนด้วยไม้จริงบ้าง แต่โดยรวมแล้ว องค์ประกอบของเรือนส่วนใหญ่จะทำมาจากไม้ไผ่ เช่น โครงสร้างหลังคา ฝาและพื้นเรือนที่ทำมาจากฟาก เป็นต้น

นอกจากนั้น เรือนเครื่องผูกยังเหมาะสำหรับคู่แต่งงานที่กำลังเริ่มสร้างครอบครัวใหม่ มักสร้างเป็นเรือนเครื่องผูกแบบชั่วคราวก่อนที่จะเก็บเงิน และสะสมไม้จริงได้มากพอ สำหรับขยายเรือนต่อไป เรือนเครื่องผูกในพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา จะสร้างเป็นประจำทุก 3-5 ปี ตามอายุการใช้งานของเรือน เพื่อจัดแสดงเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงรูปแบบเรือนไม้ยั่ว ที่ชาวล้านนาอยู่อาศัย โดยเรือนเครื่องผูกหลังที่จัดแสดงในปัจจุบันนี้ สร้างขึ้นในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ "สล่าทอล์ค " (Artisans Talk) ในวันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2563 เพื่อให้นักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้เรียนรู้เทคนิควิธีการสร้างเรือนเครื่องผูกจากสล่างานไม้ไผ่ (ช่างผู้เชี่ยวชาญ)

บรรณานุกรม

ฐาปนีย์ เครือระยา. (2554). เรือนล้านนากับวิถีชีวิต. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ฐาปนีย์ เครือระยา. (2558). เรือนพื้นถิ่นล้านนา. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ฐาปนีย์ เครือระยา. (2565). เรือนโบราณล้านนาในลุ่มน้ำปิงพิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สามารถ สิริเวชพันธุ์. (2537). เรือนชนบท. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุภาพร นาคบัลลังก์. (2549). พิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา. สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.